Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU
Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE
General Certificate of Secondary Education

206/53

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL (CWRS LLAWN/CWRS BYR)

MANYLEB B – OPSIWN A

CREFYDD A MATERION BYWYD

PAPUR 2

UNEDAU 1 - 5

A.M. DYDD IAU, 17 Mai 2007

(1 awr 50 munud)

	Arholwr yn unig
Cwestiwn 1	
Cwestiwn 2	
Cwestiwn 3	
Cwestiwn 4	
Cwestiwn 5	
Cyfanswm	
ACY	
Cyfanswm Marciau	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y mannau priodol yn y llyfryn hwn.

Os na fydd digon o le yn y llyfryn cwestiwn ac ateb cewch ddefnyddio tudalennau ychwanegol. Nodwch rif y cwestiynau yn glir a rhowch eich tudalennau yn y llyfryn cwestiwn ac ateb hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran-gwestiwn.

Cewch farciau am ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig.

Caniateir i chi ddefnyddio'r llyfryn 'Testunau Penodedig' yn ystod yr arholiad ar yr amod nad oes unrhyw nodiadau arno. Ni roddir credyd am gopïo'n uniongyrchol o'r testunau.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

1. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Addewid difrifol a wneir ym mhresenoldeb Duw yw adduned.

Examiner only
Arholwr yn unig

(a) Nodwch **ddwy** adduned priodas. [2]

(b) Beth mae *gwrthdaro* yn ei olygu? [2]

(c) 'Dyna pam y bydd dyn yn gadael ei dad a'i fam ac yn glynu wrth ei wraig, a bydd y ddau yn un cnawd.' [Matthew 19:5]

Eglurwch **ddau** reswm pam mae Cristnogion yn credu bod godineb yn anghywir. [4]

(ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae rhai credinwyr crefyddol yn derbyn ysgariad. [4]

Examiner only
Arholwr yn unig

(d) Gan gyfeirio at **ddau** draddodiad crefyddol gwahanol, disgrifiwch brif nodweddion seremoni briodas grefyddol. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Disgrifiad o'r seremoni: ....

....

....

....

....

....

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Disgrifiad o'r seremoni: ....

....

....

....

....

....

(dd) 'Mae priodi mewn addoldy yn hen ffasiwn heddiw.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Cyfanswm

TUDALEN WAG

Trosodd.

2. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

MAE'N AMSER TEGWCH
CAFOD

Cymorth Cristnogol
Credwn mewn byw cyn marw

Ydym ni i gyd yn gydradd?

Examiner only
Arholwr yn unig

(a) Nodwch **ddau** fath o wahaniaethu. [2]

(b) Beth mae *cyfiawnder* yn ei olygu? [2]

(c) Eglurwch **ddwy** ffordd y gall credinwyr crefyddol helpu person mewn angen. [4]

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

(ch) 'Yr wyf yn rhoi i chwi orchymyn newydd: carwch eich gilydd.'

Eglurwch **ddau** reswm pam mae Cristnogion yn ceisio gwneud hyn. [4]

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **un** traddodiad crefyddol am gydraddoldeb. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am gydraddoldeb:

Examiner only
Arholwr yn unig

(dd) 'Arian yw'r peth pwysicaf mewn bywyd.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Cyfanswm

Trosodd.

3. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Syniad arlunydd am Dduw

Mae ewthanasia'n aml yn cael ei ddisgrifio fel lladd trugarog.

Defodau Angladdol

(Funeral Rites)

Examiner only
Arholwr yn unig

(a) Nodwch **ddau** reswm pam mae rhai pobl yn credu yn Nuw. [2]

....

....

(b) Beth mae *datguddiad* yn ei olygu? [2]

....

....

....

....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae llawer o gredinwyr crefyddol yn disgrifio Duw fel Ysbryd. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

(ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae credinwyr crefyddol yn cael defodau angladdol. [4]

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **un** traddodiad crefyddol am ewthanasia. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol:

Dysgeidiaeth am ewthanasia:

Examiner only
Arholwr yn unig

(dd) 'Credu mewn bywyd ar ôl marwolaeth yw'r gred grefyddol bwysicaf.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

Cyfanswm

4. Astudiwch y lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Examiner only
Arholwr yn unig

(a) Nodwch **ddau** symbol crefyddol o berthyn. [2]

....

....

(b) Beth mae *awdurdod* yn ei olygu? [2]

....

....

....

....

(c) Eglurwch **ddau** reswm pam mae bedydd yn bwysig i Gristnogion. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(ch) Eglurwch **ddau** reswm pam mae llawer o gredinwyr crefyddol yn perthyn i gymuned sy'n addoli. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

(d) Gan gyfeirio at **ddau** draddodiad crefyddol, disgrifiwch sut mae person yn dod yn aelod o gymuned grefyddol. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Disgrifiad o'r seremoni: ....

....

....

....

....

....

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Disgrifiad o'r seremoni: ....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(dd) 'Mae ffydd grefyddol yn fater o ddewis; ni ddylai crefydd gael ei gorfodi ar bobl.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

Cyfanswm

Trosodd.

5. Astudiwch y geiriau a'r lluniau isod ac atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Ai damwain ydy'r bydysawd?

Oes gan anifeiliaid eneidiau?

Ai dim ond un parti mawr ydy bywyd?

Examiner only
Arholwr yn unig

(a) Nodwch **ddwy** ffordd y gall pobl ofalu am anifeiliaid. [2]

(b) Beth mae *dynoliaeth* yn ei olygu? [2]

(c) Eglurwch **ddau** safbwynt gwahanol a all fod gan Gristnogion ynglŷn â sut y cafodd y byd ei greu. [4]

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

(ch) Eglurwch **ddwy** ffordd y gall credinwyr crefyddol ddefnyddio eu doniau. [4]

....

....

....

....

....

....

....

....

(d) Disgrifiwch ddysgeidiaeth **dau** draddodiad crefyddol ynglŷn â sut y dylai credinwyr crefyddol ofalu am y byd. [6]

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Dysgeidiaeth am ofalu am y byd: ....

....

....

....

....

....

Enw'r Traddodiad Crefyddol: ....

Dysgeidiaeth am ofalu am y byd: ....

....

....

....

....

....

Examiner only
Arholwr yn unig

(dd) 'Pwrpas bywyd, yn syml iawn, yw mwynhau ein hunain nawr.'
Ydych chi'n cytuno? Rhowch resymau neu dystiolaeth i gefnogi eich ateb, gan ddangos eich bod wedi ystyried mwy nag un safbwynt. [6]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

Cyfanswm

TUDALEN WAG

CYDNABYDDIAETH LLUNIAU

Mae'r manylion isod yn dilyn trefn y cwestiynau.

<u>Cwestiwn 1</u>

1*(a)* *New Steps in RE Book 3*, Cyhoeddwyr Nelson Thornes Cyf., Michael Keene, tudalen 56.

1*(b)* *Christianity: Behaviour, Attitude and Lifestyles,* Heinemann, Joanne Cleave, tudalen 40.

1*(c)* *New Steps in RE Book 3,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, tudalen 57.

1*(ch)* *Christianity 1*, Heinemann, Mohamad Ansar, tudalen 37.

<u>Cwestiwn 2</u>

2*(a)* *Directions 3,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, Robert Hardy Picture Library, tudalen 73.

2*(b)* *Introducing Moral Issues*, Heinemann, Impact Photos, tudalen 64.

2*(c)* Symbolau Cafod a Chymorth Cristnogol.

2*(ch)* *Introducing Moral Issues*, Heinemann, Format Partners, tudalen 44.

2*(d)* *Directions 3,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, Karuna Trust, tudalen 94.

2*(dd)* *Thinking about God and Morality*, Hodder & Stoughton, tudalen 65.

<u>Cwestiwn 3</u>

3*(a)* *Think RE 1*, Heinemann, <u>www.bridgeman.co.uk</u>, tudalen 42.

3*(b)* *New Steps in RE Book 3*, Cyhoeddwyr Nelson Thornes, Trip/H Rogers, The Walking Camera.

3*(c)* *Thinking About Religion,* Folens 1990, tudalen 12.

3*(ch)* *Exploring Questions in RE*, Cyhoeddwyr Nelson Thornes, STP/MARTIN SOOKIAS

<u>Cwestiwn 4</u>

4*(a)* *Directions 3,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, Art Directors & TRIP photo library/Jerry Woolbridge, tudalennau 11 a 23.

4*(b)* *Folens Thinking About Religions*, Folens, tudalennau 28, 29 a 30.

4*(c)* *Understanding Christianity 1,* Heinemann, Collections/Geoff Haoeard, tudalen 36.

4*(ch)* *What I believe,* Wayland Press, Transedition Ltd and Fernleigh Books, tudalen 48.

4*(d)* *New Steps in RE Book 1,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, tudalen 63.

<u>Cwestiwn 5</u>

5*(a)* *Thinking About Religion,* Folens 1990.

5*(b)* *Thinking about God and Morality,* Hodder & Stoughton, tudalen 67.

5*(c)* *Thinking about God and Morality,* Hodder & Stoughton, AKG photo, tudalen 95.

5*(ch)* *Thinking about God and Morality,* Hodder & Stoughton, tudalen 98.

5*(d)* *Directions 3,* Cyhoeddwyr Nelson Thornes, Rex Features, tudalen 19.